

Analiza Embera i Europe Beyond Coal pokazuje da se najveće energetske kompanije u Evropi „klizaju“ na putu ka napuštanju uglja

Od 21 velike evropske energetske kompanije, samo devet ima konkretan plan za postepeno povlačenje uglja do 2030. godine. A njih šest nema planove za zastavljanje proizvodnje na bazi uglja čak ni do 2040. godine, pokazala je analiza energetskih trustova Ember and Beyond Coal, koja pokriva najveće energetske kompanije u Evropskoj uniji, Britaniji i Turskoj. Među njima su nemački RWE i STEAG, češki EPH, poljski PGE i ENEA, francuski ENGIE, bugarski Energetski Holding (BEH) i nekoliko drugih državnih i privatnih kompanija koje poseduju najveće elektrane na uglj na kontinentu.

Poslednjih meseci, sa energetskom krizom koja besni u Evropi i rekordnim cenama električne energije i gasa, stiče se utisak da je to delom posledica zatvaranja termoelektrana na uglj i novih zelenih direktiva EU, koje nameću visoke cene CO₂. Međutim, to nije tačno, jer veliki deo termoelektrana na uglj nastavlja da radi istim kapacitetom kao i ranije i igra sve značajniju ulogu u energetskom miksu zemalja poput Bugarske, Poljske i Nemačke. A u osnovi skupe električne energije je prirodni gas i nedostatak kapaciteta obnovljive energije. Ukupan kapacitet termoelektrana razmatranih u analizi je 108 GW, a prema preuzetim obavezama elektrana njihova proizvodnja će se smanjiti za svega 59 GW (55%), na 49 GW u 2030. godini. Istovremeno, plan Međunarodne agencije za energetiku (IEA) je da do 2030. zemlje EU/OECD-a zatvore 95% (103 GW) svojih kapaciteta, kao i da najkasnije do 2040. u sistemu ostane 5-6 GW.

Očekuje se da će bugarske elektrane značajno smanjiti svoju proizvodnju do 2030. godine, a da će se trajno zatvoriti do 2038. Ali da li će zaista biti tako, s obzirom da termoelektrane na uglj i dalje nemaju alternativu? Evropska unija pokušava da nametne univerzalna pravila za promociju zelene energije i kroz kvote za CO₂ da ograniči uglj i ubrza direktna ulaganja u OIE. Ipak, za sada se čini da će Evropa još neko vreme nastaviti da koristi uglj za proizvodnju električne energije.

Loš momak

Poslednjih meseci Poljska je izgradila reputaciju zemlje koja nema nameru da se pridržava evropskih direktiva o upotrebi uglja i uglavnom vodi istu politiku po tom pitanju. To je razlog zašto tokom prosečnog zimskog dana 60% potrošnje u zemlji dolazi iz termoelektrana na uglj. Poljska državna kompanija PGE čak je otvorila novu elektranu na uglj u 2021. godini - Turov B11, od 460 MW - što nije naišlo na dobar prijem u Briselu.

Nema konkretnih obaveza da se sve elektrane na uglj ugase, uz signale da će se država oslanjati na njih čak i nakon 2049. Samo ENEA je prošle godine najavila da će elektrane Kozenec biti povučene. Njihov ukupan kapacitet je 1,8 GW, što znači da će kapacitet uglja

do 2030. godine biti smanjen za 32 odsto. U funkciji će nakon ovog perioda ostati 3,9 GW.

Pokretač Evrope

Dok češka kompanija Sev.en, poljski Tauron i PGE, kao i BEH, ne planiraju da zatvore svoje termoelektrane na ugalj između 2020. i 2030. godine, jedan broj drugih je saopštio da ovi kapaciteti neće biti deo energetske miksa posle 2030. - ovo se uglavnom odnosi na Francusku i Dansku. Jedno od spornih pitanja ticalo se brojnih nemačkih postrojenja, ali izgleda da je nova vlada posvećena tome da se uopšte ne oslanja na ugalj posle 2035. godine.

Izvor: capital.bg